

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 162/12
Luksemburg, 11 grudnia 2012 r.

Wyrok w sprawie C-610/10
Komisja / Hiszpania

Z powodu niewykonania wyroku Trybunału Hiszpania zostaje zobowiązana do zapłaty ryczałtu w kwocie 20 mln EUR oraz kary okresowej w kwocie 50 000 EUR za każdy dzień począwszy od dziś do dnia wykonania tego wyroku

Niewykonany wyrok stwierdzał uchybienie przez Hiszpanię ciężącemu na niej obowiązкови odzyskania pomocy bezprawnie wypłaconej przedsiębiorstwu Indosa

Hiszpańska grupa Magefesa, producent przyborów kuchennych ze stali nierdzewnej i małych urządzeń elektrycznych, składała się z czterech zakładów przemysłowych; były to Indosa (Kraj Basków), MIGSA (Andaluzja), Cunosa i GURSA (Kantabria). Ze względu na problemy ekonomiczne hiszpański rząd centralny oraz szereg autonomicznych rządów regionalnych przyznały jej pomoc w postaci: gwarancji pożyczek, udzielenia pożyczki na warunkach odbiegających od rynkowych, pomocy bezzwrotnej oraz umorzenia odsetek.

Decyzją¹ z dnia 20 grudnia 1989 r. Komisja uznała tą pomoc za przyznaną bezprawnie i niezgodną ze wspólnym rynkiem oraz zażądała od władz hiszpańskich jej odzyskania. Stwierdziwszy, że Hiszpania nie podjęła w wyznaczonych terminach środków koniecznych w celu dostosowania się do tej decyzji, Komisja wniosła skargę do Trybunału Sprawiedliwości. Wyrokiem² z dnia 2 lipca 2002 r. Trybunał stwierdził, że Hiszpania uchybiła ciężącemu na niej zobowiązaniu do przyjęcia środków koniecznych w celu dostosowania się do tej decyzji Komisji.

W trakcie 2006 r. Komisja uznała, że ww. wyrok został wykonany w zakresie dotyczącym spółek GURSA, MIGSA i Cunosa. Komisja niemniej jednak uznała, że nie dotyczy to spółki Indosa. Przyznana tej spółce pomoc nie została bowiem odzyskana, choć jej działalność jest nadal prowadzona – pomimo ogłoszonej w 1994 r. upadłości – najpierw przez samą Indosę, a następnie przez Compañía de Menaje Doméstico („CMD”). Ta ostatnia spółka, w 100 % zależna od Indosy, została utworzona przez syndyka masy upadłościowej Indosy w celu sprzedaży jej produkcji i zostały do niej przeniesione wszystkie aktywa, a także pracownicy Indosy. Po ogłoszeniu w 2008 r. upadłości CMD część jej dawnej załogi utworzyła przedsiębiorstwo Euskomenaje, które nadal prowadziło subwencjonowaną działalność w należących do CMD lokalach i mogło korzystać nieodpłatnie z aktywów CMD aż do zakończenia postępowania w przedmiocie jej likwidacji. W tych okolicznościach Komisja w 2010 r. zwróciła się do Trybunału Sprawiedliwości o stwierdzenie uchybienia przez Hiszpanię zobowiązaniom państwa członkowskiego ze względu na niewykonanie przez nią pierwszego wyroku z 2002 r.

W wydanym dziś drugim wyroku Trybunał rozstrzygnął, że Hiszpania uchybiła ciężącemu na niej obowiązkowi wykonania tego pierwszego wyroku, zgodnie z którym była ona zobowiązana podjąć środki konieczne w celu dostosowania się do decyzji Komisji z 1989 r. nakazującej jej odzyskanie bezprawnie przyznanej Indosie pomocy.

Na wstępie Trybunał przypomniał swe orzecznictwo, zgodnie z którym okoliczność, iż przedsiębiorstwo przeżywa trudności lub jest w stanie upadłości, nie ma wpływu na obowiązek

¹ Decyzja Komisji 91/1/EWG z dnia 20 grudnia 1989 r. w sprawie pomocy przyznanej w Hiszpanii przez rząd centralny i szereg autonomicznych rządów regionalnych na rzecz MAGEFESA, producenta przyborów kuchennych ze stali nierdzewnej i małych urządzeń elektrycznych (Dz.U. 1991 L 5, s. 18).

² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie [C-499/99](#) Komisja przeciwko Hiszpanii.

odzyskania bezprawnie wypłaconej pomocy. Zakłócenie konkurencji wynikłe z tej pomocy można co do zasady wyeliminować poprzez wpisanie w ramach postępowania upadłościowego wierzytelności z tytułu zwrotu danej pomocy na listę wierzytelności.

W przypadku zaś CMD – od której należało było odzyskać pomoc – przed upływem terminu wyznaczonego przez Komisję (czyli dniem 22 maja 2010 r.) taka wierzytelność nie została wpisana na sporządzoną w ramach postępowania upadłościowego listę wierzytelności. Dopiero po tym terminie, między grudniem 2010 r. a grudniem 2011 r. Wspólnota Autonomiczna Kraju Basków przedstawiła szereg wniosków o wpisanie wierzytelności na jej rzecz – której kwota była następnie sukcesywnie zwiększana – po stronie pasywów CMD³.

Trybunał następnie podkreślił, że w niniejszym przypadku taki wpis sam w sobie nie jest wystarczający do tego, aby obowiązek wykonania wyroku z 2002 r. można było uznać za spełniony. Wpis taki umożliwia wywiązanie się z tego obowiązku jedynie wówczas jeśli, w przypadku, gdy władze krajowe nie mogły odzyskać całej kwoty bezprawnej pomocy, postępowanie upadłościowe zakończyło się ostatecznym zaprzestaniem działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo będące beneficjentem tej pomocy. Odzyskanie pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem ma na celu wyeliminowanie zakłócenia konkurencji spowodowanego przez przewagę konkurencyjną, z której beneficjent tej pomocy skorzystał – w stosunku do swoich konkurentów – w ramach rynku, i przywrócenie sytuacji sprzed wypłacenia rzeczony pomocy. Dalsze prowadzenie działalności spółki znajdującej się w stanie upadłości przez inne przedsiębiorstwa, jeśli tylko bezprawnie przyznana pomoc nie została odzyskana, może zaś nadal powodować wynikające z tej pomocy zakłócenie konkurencji. Ma to miejsce w szczególności w przypadku, gdy taka spółka dokonuje nabycia aktywów likwidowanego przedsiębiorstwa nie płacąc w zamian ceny rynkowej lub też, gdy utworzenie takiej spółki skutkuje obejściem obowiązku zwrotu tej pomocy. W tym względzie Trybunał stoi na stanowisku, że z szeregu przedstawionych w aktach sprawy okoliczności wynika, iż Euskomenaje korzysta ze związanej z tą pomocą przewagi konkurencyjnej. Działania, jakie nastąpiły w ramach postępowania w przedmiocie upadłości CMD, świadczą o tym, że celem ich jest zapewnienie dalszego prowadzenia subwencjonowanej działalności, i to pomimo tego, że rozpatrywana bezprawna pomoc nie została odzyskana.

Trybunał jest zatem zdania, że zarzucane Hiszpanii uchybienie trwało aż do momentu dokonania przezeń oceny okoliczności faktycznych niniejszego przypadku. W tych okolicznościach Trybunał uważa, że obciążenie Hiszpanii okresową karą pieniężną stanowi odpowiedni środek finansowy do skłonienia jej do podjęcia działań koniecznych w celu położenia kresu uchybieniu. Trybunał nakłada zatem na Hiszpanię karę okresową w kwocie 50 000 EUR za każdy dzień **zwłoki we wdrożeniu środków koniecznych w celu dostosowania się do wyroku z 2002 r., począwszy od dzisiejszego dnia.**

Ponadto **Trybunał nakazuje Hiszpanii zapłatę ryczałtowej kwoty w wysokości 20 mln EUR.** Jest on zdania, iż całokształt okoliczności prawnych i faktycznych dotyczących niniejszej sprawy świadczy o tym, że skuteczne zapobieganie powtarzaniu się analogicznych naruszeń prawa Unii w przyszłości wymaga podjęcia takiego środka odstraszającego. Kwota ta została ustalona w sposób dostosowany do tych okoliczności i proporcjonalny do stwierdzonego uchybienia oraz zdolności płatniczych Hiszpanii. Trybunał podkreśla w tym względzie okres trwania i wagę tego naruszenia. Po pierwsze, naruszenie to trwało ponad 10 lat począwszy od daty ogłoszenia pierwszego wyroku Trybunału i ponad 22 lata od wydania decyzji przez Komisję. Choć Hiszpania podjęła całkiem niedawno szereg działań świadczących o poważnym zamiarze położenia kresu rozpatrywanemu uchybieniu, nie ma wątpliwości co do tego, że działania te zostały podjęte na krótko przed złożeniem skargi do Trybunału, a nawet w istocie dopiero po złożeniu tej skargi. Po drugie, wykonanie wyroku z 2002 r. nie powinno było nastęrczyć większych trudności, ponieważ liczba beneficjentów przyznanej bezprawnie pomocy była niewielka, zostali oni wskazani w decyzji z nazwy, a ponadto określono w niej dokładnie kwoty, jakie należało odzyskać.

³ Wierzytelność ta została ostatecznie wpisana na listę wierzytelności wskutek wydanego przez Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao postanowienia z dnia 4 kwietnia 2012 r.

Nałożone w niniejszym wyroku kary finansowe należy wpłacić na rzecz Komisji na konto „Zasoby własne Unii Europejskiej”.

UWAGA: Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106